

Lena Medin
KPMG

Svar på Revisionsrapport "Grundläggande granskning"

Målstyrning

Kommunfullmäktige antog i november ny Styrmodell för Timrå kommun. Den börjar gälla från 2021 men redan från 2020 kommer kommunens samtliga verksamheter börja arbeta med den nya styrmodellen för att den ska ligga som grund i verksamhetsplanen 2021. En workshop har hållits med ledningspersoner och förtroendevalda. Och modellen har efter fullmäktiges beslut kommunicerats i samband med APT.

Styrmodellen skapar förutsättningar för helhetssyn och förenkling av styrning och samordning. Detta gör vi genom att arbeta efter vår verksamhetsidé: Tillsammans gör vi det enklare att leva, växa och mötas! Viktigaste utgångspunkt i arbetet ska alltid vara medborgaren, företag och besökaren. Verksamheten ska hela tiden arbeta och utvecklas utifrån vad som är värdeskapande för dem vi finns till för. Det ska bli enklare att se hur kommunens styrning fungerar för att kunna arbeta i linje med den. Styrmodellen kommer att användas i planering och uppföljning av den egna verksamheten, och på vilket sätt verksamheten bidrar till en större helhet. Den kommer även att användas vid medarbetarsamtal för att medarbetare och verksamheten på ett tydligare sätt ska kunna styra mot uppsatta mål.

Ekonomistyrning

Norrlands utredningstjänst fick av Kommunledningskontoret i uppdrag att genomlysna kostnaderna inom samtliga socialnämndens ansvarsområden, effekterna av beslutade och genomförda besparingsåtgärder samt föreslå ytterligare åtgärder för att nämnden ska klara sin budget för perioden 2019-2021. I rapporten "Timrå Kommun - Analys av kostnader inom socialnämnden" (2019-08-02) redovisades resultatet. Nämnden har i jämförelse med andra kommuner en högre kostnad än andra inom nedanstående verksamheter:

- Äldreomsorgen -särskilda boenden
- Individ-och familjeomsorgen -ekonomiskt bistånd
- Individ-och familjeomsorgen -barn-och ungdomsvård

Socialnämnden beslutade vid sammanträde i september utifrån rapporten uppdra till förvaltningschef att följa kommunstyrelsens anmodan enligt beslut KS 2019-08-20 § 255, punkt 5 och 6.

Kommunstyrelsen anmodar (punkt 5)socialnämnden att vidta åtgärder enligt rapportens förslag för att aktivt arbeta med kommunfullmäktiges uppdrag från kvartalsrapporten (KF § 102 2019) och återkomma med ytterligare redovisning till kommunstyrelsen om vilka åtgärder som vidtas, vilken effekt de förväntas få och när de kan vara genomförda till kommunstyrelsen i oktober 2019.

Kommunstyrelsen anmodar (punkt 6) socialnämnden att beakta åtgärderna även i framtagnandet av underlag till budgetberedningen inför 2020-2022 med ev. justeringar av målnivåer

Sammanslagning av AME och IFO, innebär en gemensam ledningsgrupp och minskning på chefs- samt handläggartjänster, en besparing på 4,3 mkr. Förvaltningen har fått i uppdrag att sänka kostnader med 8 mkr 2020 inom äldreomsorgen exempelvis genom att sänka personalkostnader på vård- och omsorgsboende, minska antal boendeplatser enligt förslaget och anta nya riktlinjer för vikarietillsättning samt se över bemanningsenheten.

Enligt för tiden gällande styrdokument för kommunen hade nämnden endast tillgång till prognos i april och september. Men eftersom nämnden inte tyckte att det var tillräckligt för att följa ekonomin begärde man redovisning av prognos till ytterligare två tillfällen, vilket redovisades till nämnden vid sammanträde i juni och november.

För att säkra behovet av tillförlitliga prognoser har enhetschefer utbildats av ekonomiavdelningen för ändamålet som i samråd med enhetscheferna också tagit fram ett rapporteringsunderlag för att få en bättre kostnadskontroll av sin egen verksamhet.

Ny uppdaterad periodrapport till socialnämnden eftersom nämnden att ville ha den ekonomiska insynen mer specifik vilket ger möjligheten till nämnden att ha en bättre kostnadskontroll av olika verksamheter, antogs i december och gäller från och med 2020-01-01.

Välkomnar att revision vid nästa grundläggande granskning kommer att träffa socialnämndens presidium i november eftersom då kan man få tillgång till en mer aktuellt prognos

Nämndens åtgärdsplan omfattade differensen mellan tilldelning och behovet. Tyvärr har – kostnadsökningar och för sena åtgärder har gjort att åtgärdsplanen inte har följts fullt ut.

Intern kontroll

Uppföljning av plan för intern kontroll 2019 redovisades vid nämndens sammanträde i december. Samtliga sju kontrollpunkter har följts upp. Två brister uppmärksammades:

1. Kontroll av loggar i verksamhetssystem, Bristfälliga rutiner, kontroll och uppföljning avseende kontroll av loggar och utfallet av detta.
Åtgärd: Kontrollpunkten ingår i plan för intern kontroll 2020. Rutin för beställning av behörigheter i våra olika system ska upprättas och vara klar i mars. Rutin för uppföljning av loggar ska uppdateras och vara klar i mars. Kontroll av loggar; otillbörlig åtkomst, vilka åtgärder som vidtogs omedelbart och vilka åtgärder som vidtogs för att förhindra att situationen uppstår igen ska rapporteras månadsvis till förvaltningschef och till nämnden i december vid uppföljning av plan för intern kontroll.
2. GDPR: En mindre brist i personuppgiftshanteringen, som anmäldes till Datainspektion (DI) som beslutade att inte vidta några särskilda åtgärder mot nämnden. Anmälan till DI liksom deras beslut i frågan anmäldes till nämnden när den var gjord och när beslutet inkommit. Berörd medarbetare fick när det uppdagades, information om hur vi gör och inte gör. I övrigt är arbetet med GDPR ständigt pågående i verksamheten, hanteringen av känsliga personuppgifter till nämnd har kunnat tas bort helt genom en revidering av delegationsordningen som togs i december. Och en teknisk lösning för elektronisk hantering av besluts-

underlag med känsliga personuppgifter finns och det undersöks om, hur och när den kan tas i drift. Om den sätts i drift innebär den minskad risk för att känsliga uppgifter kommer i orätta händer. Dataskyddsombudet kommer till nämnden och ger information vid sammanträde i mars.

Arbetet med GDPR fortgår men eftersom att hanteringen av känsliga personuppgifter är en så naturlig och stor del av verksamheten samt att kunskaperna kring detta är goda bedöms sannolikheten för oegentligheter ska uppstå som mycket små. GDPR finns inte med som en kontrollpunkt i planen för 2020.

Plan för intern kontroll 2020, för att göra nämnden mer delaktig i processen togs ett förslag till riskbeskrivningar fram av förvaltningens ledningsgrupp, vilket redovisades och godkändes av nämnden i oktober. Samtliga förtroendevalda bjöds av ekonomikontoret in till en workshop i intern kontroll som hölls i oktober för att öka kunskap och förståelse. Vid workshopen fick de arbeta fram och beskriva eventuella risker som de tänkte kanske kunde finnas i verksamheten. Nämnden fick återkoppling om sina riskbeskrivningar vid sammanträde i december.

Plan för intern kontroll 2020 med risk- och väsentlighetsanalys antogs i december. Planen är att både uppföljningen av innevarande år och ny plan kommer att tas i december framöver. Syfte med det är dels att ge en tydligare koppling mellan gällande plan och kommande samt att göra planen mer levande. Men också för att skapa ett effektivare arbete med intern kontroll då det kan påbörjas utifrån den nya planen redan i januari. En tjänsteperson är också utsedd till samordnare för interkontroll och kommer att ansvara för att sammanställa rapporter till nämnden och ledningspersoner.

Nämnden har också hörsammat kritiken angående att många av kontrollerna är av typen efterkontroller och inte talar om hur den tänker arbeta för att förebygga att oegentligheter uppstår. I planen framgår tydligt att felaktigheter som uppstår ska rapporteras löpande under året, vilka åtgärder som vidtogs omedelbart och vilka åtgärder som vidtogs för att förhindra att fel uppstår igen. I planen framgår också att man ska jobba mer aktivt med handlingsplanen för hot och våld i samband med APT i hela förvaltningen för att den ska vara känd. Den löpande rapporteringen ska ske till förvaltningsledningsgruppen och rapporteringen till nämnden har utökats med ett tillfälle i juni. Fokus på att rapportera och följa upp kontroller är utifrån det större och tydligare än tidigare.

I planen för 2020 har fokus varit att formulera kontrollpunkterna så att de är mätbara och uppföljningsbara. Antalet kontrollpunkter har också minskats till fyra (omvärldsbevakning visar att tre till fem kontrollpunkter är vanligt), syftet med det är att kunna ge varje kontroll större uppmärksamhet och högre kvalitet på uppföljningarna. Nämnden har tagit till sig kritiken om att kontrollpunkterna för 2018 och 2019 var i stort sett identiska. Och målet är att det ska leda till större omsättning i planen, det vill säga att kontrollpunkter tillförs och avförs från år till år och återigen en mer levande plan. Det syns redan nu då samtliga punkter i planen för 2019 som inte visade på några oegentligheter har tagits bort och får leva vidare men på sidan om planen.